

Laidiens: 28.08.2017., Nr. 170

Oficiālās publikācijas Nr.: 2017/170.4

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 122

Rīgā 2017. gada 22. augustā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 38 3. p.)

Kredītiestāžu korespondentattiecību nodibināšanas un uzturēšanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas
un terorisma finansēšanas novēršanas likuma
47. panta otrās daļas 10. punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. "Kredītiestāžu korespondentattiecību nodibināšanas un uzturēšanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) nosaka minimālās prasības kredītiestādēm un dalībvalstu un trešo valstu kredītiestāžu filiālēm (tālāk tekstā kopā – kredītiestāde) to klientu – loro korespondentu – izpētei un darījumu uzraudzībai darījumu attiecību laikā.

2. Noteikumu mērķis ir nodrošināt, ka kredītiestāde efektīvi veic klientu – loro korespondentu – izpēti un darījumu uzraudzības pasākumus, lai mazinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas (tālāk tekstā – NILLTF) risku korespondentattiecību ietvaros.

3. Noteikumos lietotie termini:

3.1. iekšbankas klirings – norēķinu operācijas, tai skaitā klientu darījumu apkalpošana starp diviem vai vairākiem klientiem – loro korespondentiem –, izmantojot korespondentkontus, kas atvērti vienā kredītiestādē;

3.2. loro korespondentkonts (kredītiestādes vostro korespondentkonts) – uz vienošanās pamata kredītiestādē atvērts citas kredītiestādes (klienta – loro korespondenta) korespondentkonts;

3.3. nostro korespondentkonts – uz līguma vai vienošanās pamata kredītiestādes atvērts korespondentkonts citā kredītiestādē;

3.4. loro korespondents – kredītiestāde, kurai citā kredītiestādē atvērts loro korespondentkonts;

3.5. nostro korespondents – kredītiestāde, kurā citai kredītiestādei atvērts nostro korespondentkonts;

3.6. *downstream* korespondentattiecības – darījuma attiecības, kuru ietvaros kredītiestādes klients – loro korespondents – sniedz korespondentpakalpojumus citai kredītiestādei un izmanto loro korespondentkontu citas kredītiestādes norēķinu operāciju veikšanai;

3.7. *downstream* korespondents – kredītiestāde, kurai kredītiestādes klients – loro korespondents – sniedz korespondentpakalpojumus;

3.8. maksājuma rīkojums – maksājuma rīkojums Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma izpratnē.

4. Kredītiestāde, sākot darījuma attiecības ar klientu – loro koresponentu –, pamatojoties uz klienta – loro koresponenta – izpētes rezultātiem un riska profilu, nosaka klientam – loro koresponentam – atbilstības prasības NILLTF novēršanas jomā tādā apjomā, lai nodrošinātu korespondentattiecību atbilstību normatīvo aktu prasībām NILLTF novēršanas jomā, kā arī starptautisko un nacionālo sankciju prasību izpildi (tālāk tekstā arī – sankciju risks). Kredītiestāde iegūst un dokumentē klienta – loro koresponenta – apliecinājumu, kurā tas apņemas ievērot kredītiestādes noteiktās atbilstības prasības NILLTF novēršanas, starptautisko un nacionālo sankciju prasību izpildes jomā, tostarp prasības attiecībā uz klientu izpēti un darījumu uzraudzību, NILLTF risku mazinošo pasākumu minimālo apjomu, iekšbankas klīringā izmantojamo maksājuma rīkojumu formātu un pienākumu sadarboties ar kredītiestādi un pēc kredītiestādes pieprasījuma sniegt visu nepieciešamo informāciju saistībā ar korespondentkonta izmantošanu.

5. Kredītiestāde iekšējās politikās un procedūrās nosaka:

5.1. kredītiestādes rīcību un klienta – loro koresponenta – darbībai piemērojamās ierobežojumus, kā arī sankcijas, ja darījuma attiecību laikā klients – loro korespondents – nepilda noteikumu 4. punktā minētās atbilstības prasības un pienākumus pret kredītiestādi;

5.2. kārtību, kādā tiek apkopota, glabāta un analizēta informācija par klienta – loro koresponenta – darījumiem, tostarp iekšbankas klīringa darījumiem, cita starpā nosakot glabājamās informācijas apjomu, raksturu un glabāšanas termiņu;

5.3. kārtību, kādā tiek izvērtēts ar klienta – loro koresponenta – iekšbankas klīringa darījumiem saistītais NILLTF un sankciju risks, nosakot pamatotus pasākumus minētā riska mazināšanai un nosakot gadījumus, kad kredītiestāde lemj par iekšbankas klīringa darījumu aizliegumu vai ierobežojumu klientam – loro koresponentam;

5.4. gadījumus, kad klientam – loro koresponentam – tiek nosūtīti informācijas pieprasījumi, minēto pieprasījumu veidošanas un nosūtīšanas kārtību, klienta – loro koresponenta – sniegto atbilžu analīzes kārtību, par analīzi atbildīgos kredītiestādes darbiniekus, un kredītiestādes rīcību gadījumā, ja klients – loro korespondents – nesniedz atbildi uz pieprasījumu.

6. Kredītiestāde šo noteikumu prasības piemēro papildus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 23.12.2015. normatīvajos noteikumos Nr. 234 "Klientu padziļinātās izpētes normatīvie noteikumi kredītiestādēm un licencētām maksājumu un elektroniskās naudas iestādēm" (tālāk tekstā – Noteikumi Nr. 234) noteiktajām klientu padziļinātās izpētes un darījumu uzraudzības prasībām un kārtībai.

2. Klienta – loro koresponenta – izpēte un darījumu uzraudzība

2.1. Klienta – loro koresponenta – sākotnējā izpēte

7. Kredītiestāde pirms lēmuma par darījuma attiecību sākšanu ar klientu – loro koresponentu – pieņemšanas papildus Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma (tālāk tekstā – NILLTFN likums) un Noteikumu Nr. 234 prasībām veic šādus klienta – loro koresponenta – izpētes pasākumus:

7.1. iegūst informāciju par klienta – loro korespondenta –, tā grupas (ja attiecināms) vai tā mātes sabiedrības vai dibinātājas sabiedrības, ja klients – loro korespondents – ir filiāle vai meitas sabiedrība, kā arī klienta – loro korespondenta – meitas sabiedrības vai filiāles, ja tādas ir izveidotas, reputāciju, tostarp to iespējamo iesaisti ar NILLTF saistītās darbībās vai starptautisko vai nacionālo sankciju prasību pārkāpšanā;

7.2. iegūst informāciju par klienta – loro korespondenta –, tā mātes sabiedrības vai dibinātājas sabiedrības, ja klients – loro korespondents – ir filiāle vai meitas sabiedrība, kā arī klienta – loro korespondenta – meitas sabiedrības vai filiāles, ja tādas ir izveidotas, uzraudzības iestādi un uzraudzības kvalitāti;

7.3. iegūst informāciju par loro korespondenta, tā grupas, ja attiecināms, vai tā mātes sabiedrības vai dibinātājas sabiedrības, ja klients – loro korespondents – ir filiāle vai meitas sabiedrība, kā arī klienta – loro korespondenta – meitas sabiedrības vai filiāles, ja tādas ir izveidotas, atrašanās un pamata saimnieciskās darbības veikšanas valstīm vai teritorijām, kā arī to, vai klienta – loro korespondenta – meitas sabiedrība vai filiāle, ja tāda ir izveidota, izmantos loro korespondentkontu;

7.4. iegūst informāciju par klienta – loro korespondenta – piedāvātajiem produktiem un pakalpojumiem, produktu un pakalpojumu piegādes kanāliem, klientu bāzi (fizisko un juridisko personu īpatsvars, rezidentu un nerezidentu īpatsvars, klientu reģistrācijas un pamata saimnieciskās darbības veikšanas valstis un teritorijas, saimnieciskā darbība u.tml.). Kredītiestāde noskaidro klienta – loro korespondenta – klientu, kuri ir NILLTFN likuma 3. panta pirmās daļas 2. un 5. punktā minētie subjekti vai čaulas kompānijas, īpatsvaru un kopējo šādu klientu plānoto vai faktisko kredīta apgrozījuma apmēru trīs mēnešu ietvaros pirms korespondentattiecību sākšanas;

7.5. iegūst informāciju par loro korespondentkonta atvēršanas mērķi un paredzamo aktivitāti loro korespondentkontā, kā arī par pakalpojumiem, ko loro korespondents sniegs saviem klientiem loro korespondentattiecību ietvaros;

7.6. iegūst informāciju par citām klienta – loro korespondenta – loro un nostro korespondentattiecībām;

7.7. iegūst informāciju par klienta – loro korespondenta –, tā grupas, ja attiecināms, vai tā mātes sabiedrības vai dibinātājas sabiedrības, ja klients – loro korespondents – ir filiāle vai meitas sabiedrība, kā arī klienta – loro korespondenta – meitas sabiedrības vai filiāles, ja tādas ir izveidotas, iekšējo kontroles sistēmu NILLTF novēršanas jomā un izvērtē tās atbilstību starptautiski atzītiem standartiem un normatīvajiem aktiem NILLTF novēršanas jomā;

7.8. pārliecinās, ka klients – loro korespondents – izmanto tā NILLTF riska profilam atbilstošu informācijas tehnoloģiju sistēmu un veic darbinieku apmācību NILLTF jautājumos;

7.9. iegūst klienta – loro korespondenta – NILLTF novēršanas politikas un procedūras un izvērtē to atbilstību šādām prasībām:

7.9.1. klientu identifikācijas, izpētes un darījumu uzraudzības prasības atbilst starptautiski atzītiem standartiem;

7.9.2. ir noteiktas klientu NILLTF riska grupas un izstrādāti to veidošanas kritēriji;

7.9.3. ir nodrošināta saistošo starptautisko un nacionālo sankciju prasību izpilde;

7.9.4. ir noteikti klienta – loro korespondenta – NILLTF riska mazinošie pasākumi un to piemērošanas kārtība un kritēriji;

7.9.5. ir izstrādātas prasības iekšējās kontroles sistēmas NILLTF novēršanas jomā efektivitātes izvērtēšanai un kontrolei (iekšējā vai ārējā audita resursi);